

20.09.18 Nr. 04-16 / 856

Centrelor sindicale
național-ramurale

Mesaj juridic nr. 4/2018

Despre unele reglementări ale Codului administrativ al Republicii Moldova, adoptat la 19 iulie 2018

1. Codul administrativ al Republicii Moldova adoptat la 19 iulie 2018 (Codul), care va intra în vigoare la 1 aprilie 2019 are drept obiectiv reglementarea procedurii de emitere a actelor administrative de autoritățile publice, examinării petițiilor adresate de cetățeni, regimului juridic al competenței autorităților publice, modului de funcționare a instituțiilor și autorităților administrației publice și altor elemente importante ce țin de procesul administrativ.

Prevederile Codului determină **statutul juridic** al participanților la raporturile administrative, **atribuțiile** autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, **drepturile și obligațiile** participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

2. **Participanții la procedura administrativă, potrivit Codului sînt:** autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. Codul dispune că, autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. În acest sens, autoritatea publică dacă are cunoștință despre astfel de persoane, este obligată să le informeze despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică **nu au dreptul să acționeze persoanele care:** înseși au statut de participant la procedura administrativă; sînt membri de familie ai unui participant sau sînt membri de familie ai reprezentantului unui participant în această procedură administrativă ect.

3. Codul stabilește termenele în procedura administrativă. De exemplu. Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de **30 de zile**, dacă legea nu prevede altfel. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general **poate fi prelungit cu cel mult 15 zile**. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. **În mod excepțional**, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care **nu va depăși 90 de zile**.

4. Autoritățile publice sînt obligate să instituie o subdiviziune sau să desemneze o persoană responsabilă de relațiile cu publicul, care: informează direct publicul și mass-media despre activitatea autorității publice; asigură primirea și înregistrarea petițiilor; transmite petițiile spre soluționare subdiviziunilor de specialitate; gestionează pagina web oficială a autorității publice; asigură participarea publicului la ședințele organelor colegiale și altele.

5. Codul reglementează etapele procedurii administrative, care se referă la inițierea procedurii administrative, înștiințarea participanților, înștiințarea publică a participanților, depunerea, înregistrarea, readresarea petiției, soluționarea și finalizarea procedurii administrative.

6. Pentru desfășurarea unei proceduri administrative și emiterea unui act sau realizarea unei operațiuni pot fi percepute taxe, dacă acestea sînt prevăzute de lege. Taxele ce urmează a fi percepute în baza legii de la petiționari au ca scop doar acoperirea cheltuielilor efective ale autorității publice în cadrul procedurii administrative. Nu pot fi percepute taxe pentru exercitarea atribuțiilor autorităților publice care trebuie realizate din oficiu sau în mod obligatoriu.

7. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de Cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Cererea prealabilă se depune **în scris, la autoritatea publică emitentă**. Examinarea cererii prelabile, în unele cazuri, cum ar fi dacă, decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială sau, dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată **nu se efectuează**.

8. Codul reglementează procedura contenciosului administrativ. Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice **poate înainta o acțiune în contencios administrativ**. O

acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică **nu a soluționat în termen legal o cerere.**

Nu pot fi contestate cu acțiune în contencios administrativ următoarele acte administrative: *actele exclusiv politice ale Parlamentului, ale Președintelui Republicii Moldova și ale Guvernului; actele administrative cu caracter diplomatic referitoare la politica externă a Republicii Moldova; precum și actele de comandament cu caracter militar.*

Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie **complete și/sau colegii specializate de judecători.** În judecătorii, acțiunile în contencios administrativ se examinează de **judecători specializați.**

La data intrării în vigoare a Codului administrativ (1 aprilie 2019), se va abroga *Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 și Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare.*

Președinte

Oleg BUDZA

